

**Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui Viktorui Pranckiečiui,
Gedimino pr. 53, Vilnius;**

**Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mindaugui Puidokui,
Gedimino pr. 53, Vilnius;**

Gintaras Urbonas

Pasiūlymas

Geranoriškai paneigti mano garbę ir orumą žeminančius ir tikrovės neatitinkančius duomenis

2018 m. rugpjūčio 21 d.

Vilnius

Seimo narys M. Puidokas, Jūs paskleidėte duomenis, žeminančius mano garbę ir orumą ir neatitinkančius tikrovės.

2018 m. liepos 30 d. UAB „Delfi“ valdomame portale www.delfi.lt buvo patalpinta publikacija „Valstiečių taikinyje – žinomos pavardės: tikrasis tikslas gali būti visai kitas“¹, kurioje cituojamas Seimo narys M. Puidokas.

Komentuodamas grupės Seimo narių pateiktus klausimus Valstybės saugumo departamento (VSD) direktoriui Dariui Jauniškiui², konkrečiai dėl mano ir Seimo narės Rasos Juknevičienės ryšių, Seimo narys teigė (citos pradžia): „G. Urbonas yra R. Juknevičienės brolis. Buvo ne kartą spaudoje skelbta apie jo verslo ryšius Rusijoje tuo metu kada R. Juknevičienė buvo krašto apsaugos ministrė, ir Rusijai buvo skelbiamos sankcijos, ir daugybė analogiškoje srityje versle dirbančių įmonių patyrė įvairių sunkumų. O jo verslas suklebėjo. Netgi Kauno FNTT atlikinėjo tyrimą“ (citos pabaiga).

Teigdamas nepastebėjęs, kad klausimų formuluotės būtų kaltinančio pobūdžio, M. Puidokas aiškino (citos pradžia): „Aš remiuosi tais dalykais, kurie buvo pateikti viešai. Kur buvo kažkokie teisiniai procesai arba neaiškumai. (...) Tai yra tie klausimai, į kuriuos mes tikimės atsakymų, nes jie yra svarbūs mūsų valstybei, kad panaši veikla nesikartotų, ir kad būtų galiausiai atsakyta į tuos klausimus, ir kad neliktų tų neaiškumų kurie yra šiai dienai“ (citos pabaiga).

M. Puidokas minėta Delfi publikacija 2018 m. liepos 30 d. 17.23 val. pasidalino savo Facebook paskyroje. Po šiuo įrašu jis pakomentavo savo bendrą poziciją (citos pradžia): „Rusijos

¹ Nuoroda į publikaciją: <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/seimo-valstieciai-pateike-nauju-klausimu-vsd-vadovui-jauniskiui.d?id=78700631>

² Nuoroda į klausimus: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=119&p_k=1&p_t=260115&data_nuo=2018-07-30&data_iki=2018-07-30

geležinkeliai, kurio vadovai su antpečiais yra oficialus Urbono verslo strateginis partneris. Labiau tiesiogiai sietis su Kremliumi per verslą vargu ar įmanoma.” (citos pabaiga).

Žeminantis mano garbę ir orumą ir neatitinkantis tikrovės bei šmeižikiškas yra ir M. Puidoko suformuluotas aštuntas klausimas VSD direktoriui³: “Kodėl Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nebuvo informuotas apie Gintaro Urbono, kaip galimo Rusijos federalinių institucijų įgaliojimus turinčio asmens, veiklą Lietuvoje ir galimą įtaką Seimo NSGK vicepirmininkei Rasai Juknevičienei“.

Čia neklausama, ar VSD turi kokią nors informaciją apie mano, kaip Rusijos federalinių institucijų įgaliojimus turinčio asmens, veiklą Lietuvoje ir įtaką Seimo NSGK vicepirmininkei, tačiau primygtinai klausama, kodėl komitetas nebuvo informuotas apie šią veiklą. Šiame klausime yra išankstinis tvirtinimas, konstatavimas, kad tokia mano veikla buvo ir yra, ir kad ji yra verta VSD ir Seimo NSGK dėmesio. Vadinasi, nusikalstama.

Seimo narys M. Puidokas, dalyvaudamas LRT televizijos tiesioginėje laidoje „Dienos tema“⁴ 2018 m. rugpjūčio 2 d. teigė: (citos pradžia) „Kalbant apie Rasos Juknevičienės situaciją, tai iš tiesų jos brolio Gintaro Urbono verslas yra tamptai susijęs su Rusija, dėl to, kad tam, kad tu turėtum pervežimus per Rusijos geležinkelius į Vidurinės Azijos valstybes, tu bendrauji su tokiais žmonėmis kaip KGB generolas Vladimiras Jakuninas, kuris yra artimas Putino aplinkos žmogus ir ilgą laiką tokiu žmogumi daugybę metų buvo“ (citos pabaiga).

Sutinku, kad ir Seimo nario, kaip ir bet kurio asmens, saviraiškos laisvė - tai saugotina demokratinės visuomenės teisinė vertybė, įtvirtinta Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje (10 straipsnis; toliau Konvencija). Nacionaliniu lygiu asmens teisė laisvai reikšti savo mintis ir įsitikinimus įtvirtinta Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnyje.

Tačiau Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau - EŽTT) yra ne kartą nurodęs, kad saviraiškos laisvė **turi savo ribas, net jei diskutuojama visuomenėje svarbiais bendrojo intereso klausimais, turi būti gerbiamos kitų asmenų teisės (garbė ir orumas, dalykinė reputacija ir pan.)**.

Preziumuojama, kad paskleisti duomenys neatitinka tikrovės, kol juos paskleidęs asmuo neįrodo priešingai.

Visuomenės informavimo įstatyme nustatyta, kad **nuomonė** – visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas požiūris, nusimanymas, nuovoka, supratimas, mintys arba komentarai apie bendro pobūdžio idėjas, faktų ir duomenų, reiškinių ir įvykių vertinimas, išvados ar pastabos apie žinias, susijusias su tikrais įvykiais. Nuomonė gali remtis faktais, pagrįstais argumentais ir paprastai ji yra subjektyvi, todėl jai netaikomi tiesos ir tikslumo kriterijai, tačiau ji turi būti reiškiamą sąžiningai ir etiškai, sąmoningai nenuslepiant ir neiškreipiant faktų ir duomenų (įstatymo 2 straipsnio 36 dalis); **žinia** – tai visuomenės informavimo priemonėse skelbiamas faktas arba tikri (teisingi) duomenys (to paties įstatymo 88 dalis).

Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad tai, ar konkrečiame teiginyje yra paskelbta žinia ar išsakyta nuomonė, turi būti sprendžiama vadovaujantis tuo, kad žinia yra informacija apie faktus ir jų duomenis. Faktas - tai tikras, nepramanytas įvykis, dalykas, reiškinys; duomenys - fakto turinį atskleidžianti informacija; žinia - informacija apie faktus ir jų duomenis, t.y. reiškinius, dalykus,

³ *Ten pat*;

⁴ Nuoroda į laidos įrašą: <https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/1013699447/dienos-tema-m-puidokas-r-jukneviene>

savybes, veiksmus, įvykius, grindžiamus tiesa, kurią galima užtikrinti patikrinimo bei įrodymo priemonėmis. Žinia yra laikomas teiginys, kuriuo kas nors tvirtinama, konstatuojama, pasakoma ar pateikiama kaip objektyviai egzistuojantis dalykas. Žiniai taikomas tiesos kriterijus, jos egzistavimas gali būti patikrinamas įrodymais ir objektyviai nustatomas. (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2015 m. sausio 27 d. nutartis, bylos Nr. 3K-3-1-219/2015).

Iš viršuje išdėstytų M. Puidoko interviu citatų konteksto, jų formuluotės, jo pateikiama informacija yra suprantama kaip neginčytinas faktas.

Kaip yra viešai su pasididžiavimu pripažinęs Seimo narys, klausimus VSD direktoriui suformulavo jis. Pateikdamas VSD direktoriui tokios formuluotės aštuntą klausimą “Kodėl Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas nebuvo informuotas apie Gintaro Urbono, kaip galimo Rusijos federalinių institucijų įgaliojimus turinčio asmens, veiklą Lietuvoje ir galimą įtaką Seimo NSGK vicepirmininkei Rasai Juknevičienei“, M.Puidokas kaip apie neginčytiną ir tikrą faktą paskleidė žinią, kad aš vykdu veiklą Lietuvoje, kurią reikia nutraukti. Šis jo suformuluotas klausimas yra konstatuojamojo pobūdžio teiginys. Seimo narys M. Puidokas šiuo klausimu neklausia, ar VSD apskritai turi kokią nors informaciją apie mane, tačiau klausia, kodėl Seimo NSGK nebuvo informuotas apie mano veiklą.

Kaip apie tikrą faktą paskleistą žinią, kad aš, kaip galimas Rusijos federalinių institucijų įgaliojimus turintis asmuo, vykdu nelegalią veiklą Lietuvoje, Seimo narys M.Puidokas patiprina tokia citata: „Tai yra tie klausimai, į kuriuos mes tikimės atsakymų, nes jie yra svarbūs mūsų valstybei, ***kad panaši veikla nesikartotų***“.

Šiame teiginyje M.Puidokas paskleidė žinią, kad aš vykdu nelegalią veiklą Lietuvoje Rusijos naudai, kaip galimas jos federalinių institucijų atstovas, o jis, kaip Seimo narys, deklaruoja siekį, kad panaši veikla nesikartotų.

Iš M. Puidoko interviu portalui Delfi ir klausimų VSD kontekste akivaizdu, kad jis paskleidė tikrovės neatitinkančias žinias apie faktus, kad aš, kaip galimas Rusijos federalinių institucijų įgaliojimus turintis asmuo, vykdu veiklą Lietuvoje. Iš konteksto ir tų aplinkybių, kad klausimas teikiamas būtent VSD, juos teikia Seimo narys, neabejotina, kad taip siekiama sudaryti visuomenei melagingą įspūdį, kad aš vykdu nelegalią veiklą Rusijos naudai.

Seimo narys M. Puidokas paskleidė ir tokio turinio duomenis, kurie neatitinka tikrovės:“ Buvo ne kartą spaudoje skelbta apie jo verslo ryšius Rusijoje, tuo metu kada R. Juknevičienė buvo krašto apsaugos ministrė, ir Rusijai buvo skelbiamos sankcijos... O jo verslas suklestėjo“.

M. Puidoko tvirtinimas, „ ...kad tam, kad tu turėtum pervežimus per Rusijos geležinkelius į Vidurinės Azijos valstybes, tu bendrauji su tokiais žmonėmis kaip KGB generolas Vladimiras Jakuninas, kuris yra artimas Putino aplinkos žmogus ir ilgą laiką tokiu žmogumi daugybę metų buvo...“ Šiame tvirtinime M. Puidokas skleidžia žinią apie tikrovės neatitinkantį faktą, kaip apie tikrą įvykį, kad aš bendrauju su KGB generolu V.Jakuninu, kurio aš netgi nepažįstu.

Todėl šie Seimo nario M. Puidoko paskleisti duomenys žemina mano garbę ir orumą ir neatitinka tikrovės, yra melagingi ir šmeižikiški, todėl turi būti paneigti.

Aš kreipiausi į teismą, reikalaudamas teismo tvarka paneigti Seimo nario M.Puidoko paskleistus šiuos duomenis, žeminančius mano garbę ir orumą ir neatitinkančius tikrovės.

Šiuo pasiūlymu aš kreipiuosi į Seimo narį M. Puidoką, ragindamas jį savo gera valia paneigti paskleistas mano garbę ir orumą žeminančias ir tikrovės neatitinkančias žinias. Tokiu atveju, aš savo ieškinį iš teismo atsiimsiu.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnis nustato, kad Seimo narys už balsavimus ar kalbas Seime negali būti persekiojamas, tačiau už asmens įžeidimą ar šmeižtą jis gali būti traukiamas atsakomybėn bendrąja tvarka.

Šiuo pasiūlymu aš taip pat kreipiuosi į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką V. Pranckietį, nors ir neturintį juridinės galios kitiems Seimo nariams, tačiau galintį patarti jaunesniam kolegai iš naujo apsvarstyti savo paskleistus apie mane teiginius.

Su pagrįsta viltimi,

G. Urbonas